

Streszczenie pracy doktorskiej

Katarzyna Ceklarz

Sebastian Flizak – etnograf i ludoznawca na tle swojej epoki. Biografia antropologiczna

Promotor: Prof. dr hab. Jan Świąch, 9.11.2017

Przedmiotem pracy jest biografia antropologiczna Sebastiana Flizaka (1881-1972) etnografa i ludoznawcy z Mszany Dolnej (pow. limanowski), ujęta w szerokim kontekście historycznym, społecznym i kulturowym. Praca uwzględnia historię polskiej etnologii i antropologii kulturowej, lokalną historię Górali Zagórzańskich, z których wywodził się S. Flizak oraz historię środowisk, w ramach których funkcjonował (m.in. ludoznawców, nauczycieli, syberyjskich zesłańców).

Podstawę opracowania stanowiły przede wszystkim źródła archiwalne pozyskane w 24 placówkach archiwalnych i muzealnych w Polsce, Rosji, Austrii i na Ukrainie, a także u osób prywatnych. Niezwykle cenne okazały się materiały źródłowe ze zbiorów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Archiwum Narodowego w Krakowie, Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu oraz Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Praca oparta jest także na materiałach z badań terenowych, prowadzonych przez autorkę w latach 2007-2008 oraz 2014-2017, a także literaturze naukowej i popularno-naukowej dotyczącej tytułowego zagadnienia. Autorka sięgnęła do opracowań z XIX wieku, okresu międzywojennego, jak również do pozycji współczesnych, opublikowanych po drugiej wojnie światowej.

Omawiana praca zawiera obszerny wstęp oraz cztery rozdziały. We wstępie poruszono zagadnienia teoretyczne dotyczące: biografii antropologicznej jako metody opisu historii antropologii analizowanej przez pryzmat jednostki przebiegu dokonanych przez autorkę działań badawczych oraz wyników licznych kwerend; oraz historii badań etnograficznych i ludoznawczych prowadzonych na polskim Podtatrze i w Beskidach Zachodnich w okresie poprzedzającym działalność S. Flizaka na tym terenie, a także w czasach jemu współczesnych. Trzy kolejne rozdziały poświęcone zostały na szczegółowe przedstawienie losów S. Flizaka z uwzględnieniem szerokiego kontekstu historycznego i kulturowego, który mu towarzyszył. Diachroniczny oraz synchroniczny sposób opisu pozwolił omówić młodość oraz rozwój kariery S. Flizaka (rozdział 1), jego działalność na froncie pierwszej wojny światowej oraz podczas syberyjskiej niewoli, działalność naukową i dydaktyczną w okresie międzywojennym, a także udział badacza w tajnym nauczaniu i przebieg jego konspiracyjnych badań terenowych prowadzonych podczas drugiej wojny światowej (rozdział 2). Kontynuacją tych rozważań jest analiza powojennej działalności zawodowej i naukowo-badawczej S. Flizaka w ramach Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Polskiej Akademii Umiejętności oraz w Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce, a także jego bogatego dorobku naukowego (rozdział 3). Istotnym zagadnieniem niniejszego opracowania była też analiza recepcji działalności S. Flizaka, jego znaczenia dla społeczności lokalnej (rozdział 4).

Wynikiem tych rozważań było m.in. potwierdzenie założenia o doniosłości pracy ludoznawczej S. Flizaka dla góralszczyzny, w tym zwłaszcza Górali Zagórzańskich, pozytywnie zweryfikowane w materiałach archiwalnych oraz źródłach wywołanych w badaniach terenowych. Zrealizowano również cel polegający na zrekonstruowaniu biografii S. Flizaka z szerokim tłem historycznym oraz przywrócenie go nauce polskiej.

Katarzyna Ceklarz